

Sætti hvør sandoyingur í fátækraváða

HAGTØL Sætti hvør sandoyingur og sjeypdi hvør suðuroyingur hevði í 2010 so lága inntøku, at tey livdu í fátækraváða. Í Suðurstreymoy vóru munandi færri - bert ein av fimtan - í fátækraváða

Sætti hvør sandoyingur og sjeypdi hvør suðuroyingur hevur so lága inntøku, at tey liva undir markinum fyri at verða í fátækraváða. Millum stakar uppihaldarar er annarhvør í fátækraváða. Men hóast hetta eru Føroyar eitt javnari samfelag enn grannalondini
Mynd: Savnsmynd

Rógvi Nybo

Býr tú antin í Suðuroy ella á Sandoynni er tú í størst vanda fyri at liva í fátækra- váða. Tað vísir ein nýggj upp- gerð hjá Hagstovu Føroya yvir hvussu javnt var býtt í Føroyum í 2010. Í hesum báðum sýslunum vóru tað ávikavist 13 og 15 prosent av borgarunum, sum høvdu so lága inntøku, at tey eru í vanda fyri at liva í fátækt. Samanborið við hinar sýsl- urnar er hetta næstan tvífalt so nógv. Í hinum sýslunum liggur talið millum 7 og 9 prosent.

Uppgerðin vísir, at yvir- hvør vóru 8,5 prosent, svar- andi til beint omanfyri 4000 føyroyingar, í fátækraváða.

Yvirhvør minkaði fátæ- kraváðin frá 2009 til 2010. Størsta minkingin var í Suð- uroyar, Vága og Norðoya sýslum, sum talvan eisini vísir.

Sunnari partur minst inntøku

Tað er eisini í Suðuroynni og í Sandoynni at miðintøkan

er minst. Í hesum báðum sýslunum liggur miðinn- tøkan góðar 30.000 krónur niðanfyri miðinntøkuna í Suðurstreymoy, har hon er hægst. Í Suðurstreymoy var miðinntøkan 204.000 krónur í 2010. Í Sandoynni, har miðinntøkan var lægst, var hon 172.000 krónur, ella góð 16 prosent minni. Í Suðuroy var hon 176.000 krónur, ella góð 14 prosent minni enn í Suðurstreymoy, vísir uppperðin hjá Hagstovuni.

Ræðandi tøl fyri stakar uppihaldarar

Tá hugt verður eftir hvørji fólk, tað eru, sum eru í fátækraváða, eru tað serliga

stakir uppihaldarar, sum er stóri vandabólkurin. Ræð- andi tøluni hjá Hagstovu Føroya vísa, at meiri enn annarhvør stakur uppihald- ari við børnum millum 0 og 5 ár, góð 53,6 prosent, er í fátækraváða. Millum stakar uppihaldarar við børnum millum 6 og 17 ár er talið 30,6 prosent, samanborið við 8,5 prosent fyri øll húski í Føroyum.

Pensjónistar eisini í fátækraváða

Tá hugt verður eftir borgar- unum eftir aldri, er tað pen- sjónistarnir, aldursbólkurin 67 ár og eldri, sum eru mest í fátækraváða. Góð 17 prosent

av teimum hava eina javn- virðisinntøku, sum er niðan fyri fátækraváðamarkið, og tað er munandi fleiri enn fyri hinar aldursbólklarar. Hin- vegin er tað aldursbólkurin millum 55 ár og 67 ár, sum er minst í fátækraváða. Hetta hongur helst saman við, at inntøkan hjá hesum fólk- unum er nakað hægri enn hjá hinum bólkunum, tá hesi hava verið longst tíð á arbeiðsmarknaðinum.

Fyri tann elsta aldurs- bólkin er tó at siga, at gloppið til fátækraváðamarkið er minst hjá tí bólkinum. Har er gloppið upp til fátækraváða- markið 5,7 prosent, meðan tað hjá øllum hinum aldurs-

bólkunum liggur omanfyri 15 prosent. Hetta merkir, at miðinntøkan hjá hinum bólkunum liggur meiri enn 15 prosent undir fátækraváða- markinum.

Føroyar javnari enn grannalondini

Hagtølini hjá Hagstovuni verða gjørd eftir altjóða leisti. Tiskil ber til at saman- bera okkara hagtøl við tøl úr grannalondunum. Til hetta verður sokallaða Gini-vísi- talið, sum er eitt mát fyri ójavna í vølfærdini, og sum gongur millum 0 og 100, har 0 merkir at tað inntøkurnar eru fullkomiliga javnt býttar í samfelagnum.

Tá vit samanbera Føroyar við eitt nú Danmark, eru inn- tøkurnar her eitt vet javnari. Gini-vísitalið fyri Føroyar er 20,2, meðan tað fyri Danmark er 27. Í Íslandi er talið 25,7, í Noregi er tað 23,6 og fyri Bretland er talið 33.

rogvi@sosialurin.fo

FÁTÆKRAVÁÐI Risk of poverty

Markið fyri, nær tú livir í fátækraváða, er tá tú hevur eina inntøku, sum er minni enn 60 % av miðinntøkuni.

MIÐINNTØKA

Miðinntøka er tann mittasta inntøkan, har helvtin av borgarunum vinna meira og helvtin av borgarunum vinnur minni. Henda er ikki tað sama sum miðalinntøkan, sum kann ávirkaðst nógv av fáum persónum við stórari inntøku.

Sýsla	Tal av borgarum í fátækraváða	2010		2009	
		Borgarar tilsamans	% í fátækraváða	Borgarar tilsamans	% í fátækraváða
Norðoya	528	5699	9,3		10,1
Eysturoyar	823	10548	7,8		7,6
Norðstreymoyar	314	3749	8,4		8,9
Vága	278	3000	9,3		10,5
Sandoyar	201	1322	15,2		15,4
Suðuroyar	593	4603	12,9		14,6
Suðurstreymoyar	1267	18381	6,9		6,9
Føroyar	4004	47302	8,5		8,8